

Projekt VIPava: Poskrbimo za domorodne sladkovodne želve

Oktobra lani se je v Vipavski dolini začel izvajati projekt VIPava, ki ga sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Projektne aktivnosti na območju občine Miren - Kostanjevica bomo vodili projektni partnerji **Zavod za ribištvo Slovenije, Zavod RS za varstvo narave in Občina Miren - Kostanjevica**. Ena od aktivnosti projekta je ohranjanje in vzpostavljanje primernih pogojev za našo edino domorodno sladkovodno želvo – močvirsko sklednico.

Ohranimo močvirsko sklednico

Za ohranjanje močvirske sklednice je najpomembnejše, da zmanjšamo število tujerodnih vrst želv, predvsem rumenovratke in rdečevratke. Slednje poznamo kot ljubke majhne živali v trgovinah z domačimi živalmi. Žal pa te želve doma v akvarijih hitro zrastejo in njihova nega postane za mnoge prezahtevna. Tako jih mnogi lastniki izpustijo v naravo. Priseljenke so večje in bolj agresivne, zato izrinejo veliko bolj plašno močvirsko sklednico. Zaradi dolgoživosti želv lahko domorodno sklednico izgubimo za vedno. Tujerodne želve se pri nas uspešno razmnožujejo in številčno potomstvo pomeni, da močvirska sklednica izginja iz še zadnjih okolij, ki so ji ostala po obsežnih melioracijah in ostalih človekovih posegih v prostor.

Kako bomo postopali

Da naše sklednice ne bi izgubili, bomo projektni partnerji tekom projekta sodelovali z domačini, se z njimi pogovarjali o pomenu varovanja domorodnih vrst in o tem, zakaj naših ljubljencev iz terarij in akvarijev ne spuščamo v naravo. V

trgovinah z malimi živalmi jim bomo predstavili inovativne terarije za želve, ki olajšajo življenje z želvami – hišnimi ljubljenci. Lotili se bomo tudi izlova tujerodnih vrst želv iz najbolj občutljivih okolij.

Tujerodnih rib ne spuščamo v naše vode

Poleg tujerodnih želv v naravi povzročajo sive lase tudi tujerodne vrste rib, kot so zlate ribice in sončni ostriži. Čeprav se na prvi pogled zdi, da so vodna telesa bogatejša in privlačnejša, če vanje izpustimo ribe, pa te ne sodijo v naše okolje. Te ribe namreč uspešno izplenijo številne manjše živali, ki so prebivale v naših vodah pred njihovim prihodom. Številne domorodne živali so se prehranjevale z algami v ribniku. Ker jih zlate ribice in sončni ostriži izplenijo, voda brez njih kmalu postane motna, zelena in

ima neprijeten vonj. Zaradi pomanjkanja hrane ter zaradi plenjenja rib iz teh voda izgine tudi večina vrst dvoživk. Dvoživke so ogrožene in zaščitene vrste. Tako v želji, da bi vodno telo »obogatili« s pisanimi ribicami, leto v resnici oropamo in obsodimo na živetarjenje.

Zakaj ne maramo tujerodnih živali v naših vodah

Ob naštetih najbolj prepoznavnih tujerodnih vrstah, kot sta želvi rdečevratka in rumenovratka ter zlate ribice in sončni ostriž, v naše okolje brez slabih namenov, vendar neupravičeno, prinesemo še marsikatero drugo tujerodno vrsto. Vendar te vrste ne sodijo v naše naravno okolje. Prav verjetno je, da so bolj agresivne in s tem uspešnejše pri zavzemanju življenjskega prostora, pri hrani, razmnožujejo se hitreje in uspešneje kot naše vrste. S tem pa so naše domače vrste vse prevečkrat obsojene na propad. Posebej še zato, ker vsiljivke s seboj pogosto prinesejo tudi bolezni, ki so za domorodne vrste smrtonosne. Ko izgubimo domorodne vrste, se biotska raznovrstnost siromaši, naša okolja pa povsem spremenijo svoj izgled.

Med projektom želimo predvsem vse prebivalce opremiti z znanjem, da ne bodo z dobrim namenom delali slabih stvari za svoje okolje.

dr. Jana Laganiš,
Zavod RS za varstvo narave

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST